

BAGLYASI HÍRMONDÓ

BAGLYASALJA BARÁTAINAK KÖRE IDŐSZAKOS KIADVÁNYA

XV. évfolyam 1. szám

Interneten letölthető: www.baglyasalja.hu

2014. április

Őrizzük a múlt emlékeit

Beszélgetés Shah Gabriella művészettörténésszel, a Dornyay Béla Múzeum igazgatójával

Mi a vonzó, és miért szükséges a történelem ismerete?

A történelmi eseményekben résztvevők tetteinek ismerete, viselkedésük, döntéseik és cselekedeteik motívumainak megértése lehetővé teszi, hogy az egyén, mint társas lény és állampolgár megtalálhatja helyét a társadalomban. A múltból a jelenbe vezető utak feltárása pedig segít a jelenkor politikai, gazdasági, társadalmi jelenségeinek megértésében. Egy felnőtt ember számára alapvető fontosságú az is, hogy el tudja magát helyezni térben és időben. Időbeli elhelyezéséhez szükséges a történelmi ismeret, a térbelihez pedig a földrajzi. A történelmi tanulmányoknak jelentős szerepük van például az identitástudat, a lokálpatrióta magatartás kialakulásában is. E-nélkül az embernek nincs értékrendje és viszonyítási alapja

Gyermekkorában illetve iskolás éve alatt milyen helytörténeti ismeretekkel rendelkezett, honnan szerezte ezeket?

A mítoszok és mondák már kisgyermek koromban is nagyon érdekelték. Ezek vezettek el oda, hogy elkezdtem gyűjteni a Salgótarjánhoz és környékéhez fűződő legendákat. A képzőművészeti alkotásokat pedig különösen szerettem, s ez is elősegítette, hogy érdekeljen a mitológia, a vallástörténet és a kultúrtörténet.

Hogyan minősíti a Baglyasalján folyó, Baráti Körünk által szervezett, helytörténeti munkát, kiadványainkat (írott és elektronikus formáit), értékközvetítő, értékmentő törekvéseinket, rendezvényeinket, s ezek hatásait!

Fontosnak tartom, hogy a helyi közösségek felkuttassák, illetve őrizzék múltjuk emlékeit. A Baglyasalja Barátainak Köre munkája példaértékű, hiszen az elmúlt évtizedekben különböző események évfordulóinak, jeles személyek emlékének megörökítése – a település régmúltjának, a Baglyasakó vár és a körülötte megtelepült kis falu történetének feltárása, majd a település mai helyén elmúló kb. másfél évszázad, a bányászat krónikájának kutatása, valamint a település kultúr-történeti, kiemelten a Bóna Kovács Károly festő- és szobrászművész hagyatékának elemzése és ápolása – képezték tevékenységük főbb pilléreit. A múlt kutatásához, a könyvek megjelentetéséhez pedig mindig az adott terület szakértőjének, kutatójának szakmai segítségét kérték.

Ezáltal ezek a kiadványok magas színvonalat képviselnek, forrásértékűek és nagy előnyük, hogy széles olvasóközönséghez ju-

tottak el. A rendezvényeiket illetően is széles a választék: a filmvetítéseken, a kiállításokon, a könyvbemutatókon, vagy a közös kirándulásokon, stb. bárki megtalálhatja a kedvére való programot.

A Múzeum városi fenntartásba kerülésével, illetve az intézmény nevének megváltoztatásával, változik-e a szakmai munka jellege, aránya?

Salgótarján első múzeuma 1959-ben nyílt meg, s 1969-től megyei múzeumi központként működött. 1980-ban költözött abba az új épületbe, melyben ma is dolgozunk, s mely 2006-ban műemléki védeltséget kapott. Az utóbbi évek több fenntartóváltását követően 2013. január 1-jétől Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatához tartozunk, ekkor vettük fel a Nógrádi Történeti Múzeum név helyett a Dornyay Béla Múzeum nevet. Névadónk természettudós, régész, középiskolai tanár, helytörténeti kutató, már az 1920-as években kezdeményezte egy múzeum megalapítását. Mint megyei hatókörű múzeum gyűjtőkörünk a történettudomány, a művészettörténet, az irodalomtörténet, a néprajz – 2013-tól a régészet is – Nógrád megye közigazgatási területére, az ipar- és a technikatörténet, a bányászati emlékek tekintetében Magyarország közigazgatási területére terjed ki. Az, hogy városi fenntartásba kerültünk arányaiban nem változtatja meg a kutatási területeket, hiszen történész kollégáim jórészt eddig is kiemelten foglalkoztak Salgótarján történetével. Amit mindenképpen szeretnék megemlíteni változásként, hogy a jövő évben kiemelt feladatunk egy új állandó kiállítás megvalósítása lesz. Egy olyan interaktív kiállításról lenne szó, mely leginkább Salgótarjánra és környékére, illetve a nógrádi szénmedence vidékére fókuszál. Ennek az előkészítő munkálatai és a kiállítási koncepció, valamint a forgatókönyv kidolgozása az idei év feladata.

Hogyan kapcsolódhatnak a múzeum sokoldalú tevékenységéhez az amatőr kutatók?

A Nagy Iván Honismereti Pályázat során múzeumunk a néprajzi, történeti, irodalom- és művészettörténeti, természettudományi, műemlékvédelmi, illetve gazdaság- és társadalomfejlesztés témakörben továbbra is várja a kutatók munkáit.

Köszönöm a beszélgetést. További sikeres kutatói és vezetői munkát kívánok!

Szilasi András

„Lenni, vagy nem lenni?”

Közyűlést tartott a Baglyasalja Barátainak Köre

Siker programról, 42 eseményről, örömekről és nehézségekről is szólt Bági Jánosné, Baráti Körünk elnök asszonya – Tarjányi Viktória és Szilasi András által összeállított 352 képpel illusztrált – beszámolója. Elmondta, hogy az egyesület működéséhez, tevékenységéhez egyre nehezebb az anyagiakat megszerezni. Harmadik éve nem sikerül országos pályázatokon nyerni, központi forrást szerezni, és kevesebb a támogatók száma is. Az SzJA 1%-os felajánlások is csökkennek, s a befolyt összeg egy részét, immár hagyományosan, 10-10 %-ot a Vöröskereszt helyi szervezetének és a Diákotthonnak adunk át. Tagjaink, pártoló-tagjaink többségében (91 fő) idős kisnyugdijas, tehát a tagdíj sem emelhető. „Életben maradásunkat” Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatának és néhány hűségese támogatóknak,

valamint a rendezvényeinken közreműködők önzetlenségének köszönhetjük. Pénzügyi helyzetünkről tételesen Pádár Zoltánné gazdaságvezető, a szabályszerű gazdálkodásról és működésről Bartáné Visnovszky Zsuzsanna, az Ellenőrző Bizottság elnöke adott tájékoztatást. Meggyűjtöttuk az emlékezet lángját az elmúlt évben eltávozott – Eppich Albert, Ferencz Imre, Gyürki Ferenc és Szolnoki Péterné – tagtársaink tiszteletére. A rendezvényen került sor a „Tiszta, virágos Baglyasaljáért” akció díjazottjainak elismerésére. Az idén portájukat és környezetüket példamutatóan gondozók közül Páviács Szabolcs és családja, Szabó Istvánné, Tatár Aurélné, Tóth Jánosné és családja kapott oklevelet és plakettet.

Felvetődött az a kérdés, hogy lehet-e, érdemes-e tovább működtetni a Baráti Kört? Az anyagi gondokon túl, kedvét szegi az egyesület vezetőinek az is, hogy a sok munkával és pénzráfordítással előkészített programjainkra, illetve a városi intézményektől, partner civil szervezetektől érkező meghívásokra csak kevesen reagálnak. Pedig a kínálat igen változatos, gazdag és hasznos. Filmvetítések, kiállítások, ismeretterjesztő előadások, találko-

zások érdekes emberekkel, kirándulások különleges helyekre, élő zenés programok, baráti összejövetelek, stb., belépődíj nélkül, s többségük helyben, elérhető közelségben. Ezek olyan élményeket, ismereteket adnak, amelyeket sokkal nehezebb lenne máshol megszerezni.

Egy 2011-ben készült felmérés szerint, a Baglyasalján szervezett programokra egy év alatt, 285 önkéntes, 3700 órát fordított. Az elmúlt évben kevesebb programunk volt, kevesebben dolgoztak (72 önkéntes, 2500 óra), de rendezvényeink színvonala továbbra is elismerésre méltó, hozzájárul Baglyasalja jó hírének terjesztéséhez.

A válasz, végül úgy fogalmazódott meg: Folytatni kell, mert a Baráti Kör és a vöröskeresztesek munkája nélkül, Baglyasalja „elmerülne a feledés homályában”, s ez az itt lakóknak nem lenne jó, s hiányozna Salgótarján civil életéből is.

A Baráti Kör elnöke, a vezetőség tagjai és a területfelelősök valamennyien továbbra is vállalták az egyesület munkájának szervezését. De nélkülözhetetlen támogatóink segítségével, és a baglyasaljaiak nagyobb figyelme, aktivitása.

Sz. A.

Búcsúztató helyett

Tisztelt Baráti Kör!

Tünde helyett, én köszönök el tőletek. A hét éves küzdelem a betegséggel, pénteken (március 14-én) hajnalban befejeződött. Az út, amin jártunk, neki véget ért. Emlékezzetek rá jó szívvel! Dávid

Kedves Dávid

Megdöbbenve olvastuk leveledet. Fájdalmadban, gyászodban együttérzéssel osztozunk. Tünde emlékét szívünkbe zárjuk, szeretettel megőrizzük: Barátaid

Tünde temetésén, a kisterenyei temetőben, Baráti Körünk és a Vöröskereszt baglyasaljai szervezetének képviselőiben részt vettünk, és sírjára virágot vittünk.

Ferencz Imre

nyugdíjas tanár, városi művelődési osztályvezető, igazgató, örökre elment közülünk.

A jó ügy szolgálójaként alapító tagja volt Baráti Körünknek, és haláláig figyelemmel kísérte, támogatta munkánkat.

Emlékét hálás szívvel és tisztelettel őrizzük.

Köztünk élnek ...

Több mint nyolc évtized a munka, a család és a közösség szolgálatában. Sorozatunkat Bakonyai István, egy boldog ember bemutatkozó írásával folytatjuk.

„1933. november 15.-én születtem Salgótarjánban. Bányász családból származom. Az általános iskola elvégzése után a Salgótarjáni Öblösüveggyárba mentem dolgozni. 1953-ban behívtak katonának, és kemény három év után 1956-ban szereltem le. Ebben az évben megnősültem, feleségem Palotai Ilona, akivel 57 éve élünk együtt jóban és rosszban.

1958-ban régi vágyam teljesült, sikeresen vizsgáztam, üvegprelő szakmunkás lettem. Elvégeztem a brigádvezetői tanfolyamot, s megbíztak egy brigád vezetésével. Eredményes munkám elismeréseként, többször kaptam kiváló dolgozó kitüntetést. Negyven év után, 1986-ban mentem nyugdíjba. Nem sokáig pihentem, ismét munkát vállaltam, nem nekem való a tétlenség, hiszen örökmozgó ember vagyok.

1962-ben született meg lányunk, Katalin, óvoda-pedagógus lett. 1982-en férjhez ment, és három unokával ajándékoztak meg, ők pedig négy dédunokával.

Életemben, a munka és a család mellett, a közösségi munka is fontos volt. Szeretem az embereket, beléptem a Baglyasalja Barátainak Körébe és szívesen vállaltam és több mint 10 évig végeztem a területfelelősi feladatot. A Magyar Vöröskeresztnek is tagja vagyok és a helyi szervezetben ugyancsak területfelelős voltam. Betegségem miatt megbízatásaimból felmentésemet kértem, de a szervezeteknek tagja maradtam és szívesen, rendszeresen részt veszek a rendezvényeken. A közösségért végzett munkámat oklevéllel és Baglyasaljáért-díjjal ismerték el.

Életemet sikeresnek érzem, elégedett és boldog ember vagyok.”

Bakonyai István

Az elmúlt negyedév néhány pillanata

Pándy Piroska karácsonyi jótékonysági hangversenye

Idősek Karácsonya – polgármesteri köszöntő

2013. Szilveszter – Óév búcsúztató bál

L. Presits Lujza kiállítása a Baglyaskő Galériában

Évindító baráti beszélgetés

A Munkácsy kiállítás megtekintése a múzeumban

Berki Beatrix és Csonka Fruzsina hangversenye

Lantos István kiállítása a Baglyaskő Galériában

Látogatás a Tarján Glass Kft. zagyvapálfalvai gyárában

AZ ORVOS SZEMÉVEL „TAVASZI FÁRADTSÁG”

Várjuk a tavaszt, a növényvilág és egyes állatfajok ébrednek téli álmukból. Ezek az élőlények lelassult életműködésük miatt a nyári hónapokban tartalékolt energiáikat nem használják fel teljesen, így biztosítják az újakezdés feltételeit. Mi emberek télen is változatlan „sebességgel” éljük életünket, nem csoda, hogy tavaszra fogy az erőnk, fáradékonyak leszünk. Étkeink kevesebb vitamint és nyomelemet tartalmaznak télen, de pótolhatók úgynevezett multivitamin-készítményekkel. Fontos, hogy csak egyféle kombinációt használjunk, mert a bennük levő raktározódó zsírolékony vitaminok túladagolhatóak. Érdemes figyelni a különböző életkorúak számára készült multivitaminokra. Különleges vitamin a koenzim Q10, amely valamennyi sejtünk energia-központjának a „benzinje”. Napi 50-60 mg rendszeres fogyasztása látványos testi és szellemi felfrissülést eredményez. A tavaszi fáradtság legfőbb oka azonban a „naphiány”, a borongós, zord napok lelki, idegrendszeri hatása. Kedélytelenség, ingerlékenység a következménye. Súlyosabb esetben depresszióhoz, kóros kedélytelenséghez vezethet. Ilyenkor a tevékenységhez nem testi, hanem lelki erő hiányzik. Mindez megszüntethető orbáncfű tartalmú Remotive nevű készítmény napi 2-3 x1 tablettájával. Végül jó szívvel ajánlom mindenkinek a „zeneterápiát”, Johann Strauss keringőit, polkát, vagy jó magyar csárdás muzsikát, lakodalmas rockot – kinek – kinek ízlése szerint. Varázslatos hatást garantálhatok! Reményteljes kikeletet és jó kedvet kívánok minden kedves olvasónknak szeretettel!

Dr. Vágvölgyi Erzsébet

ÚJ LENDÜLETTEL 2014-BEN

A Magyar Vöröskereszt Baglyasaljai Szervezete március végén tartotta évertékelő taggyűlését, és határozta meg az idei év feladatait. A rendezvényen részt vett Korponai Tamás, városrészünk önkormányzati képviselője, Juhászné Kincses Helén, a Magyar Vöröskereszt Nógrád Megyei Szervezetének igazgatója, partnerszerveztünk, a Baráti Kör elnöke Báti Jánosné, illetve szervezetünk korábbi vezetői Cserháti Józsefné és Szilasi Andrásné. A beszámolót követő felszólalók elismerték a végzett munkát, a munkára fordított sok időt és energiát. A sokszínű, kisebb-nagyobb rendezvények, a személyes figyelmesség, segítségnyújtás stb. tükrözi közösségünk életképességét, összetartó erejét. Személyi kérdésekben is döntöttünk. Betegsége miatt Tóth Istvánné nem tudja tovább vállalni területfelelősi feladatait, tisztelettel megköszöntük munkáját. Pintér Attiláné munkahelyi elfoglaltsága miatt kérte felmentését, ezért új titkár megválasztására került sor, Turcsányi Attiláné személyében.

Klenóczkiné Somlyó Edit vk. elnök

Illatos, sonkás csirke

Hozzávalók: 1 db csirke, 20 dkg főtt-füstölt sonka, 5 dkg liszt, 3-4 ek. paradicsompüré, 2 dl fehérbor, 2 dl tejföl, 8 dkg reszelt sajt, 1 fej vöröshagyma, 2-3 ek. olaj, 1 mk. bazsalikom, só

Elkészítés: A csirkét feldaraboljuk, megsózzuk, lisztbe forgatjuk és az olajban pirosra sütjük. A csirkedarabokat tűzálló tálba egymás mellé fektetjük. A visszamaradt olajban megpirítjuk a finomra vágott hagymát, hozzáadjuk a paradicsompürét. Sóval, bazsalikkal ízesítjük, majd a borral felengedjük és felforraljuk. A mártást a csirkére öntjük és letakarva a sütőben puhára pároljuk. A tejfölbe belekeverjük a reszelt sajtot és az apróra vágott sonkát, majd a csirkére öntjük, és jól átforrósítjuk.

Jó étvágyat!

2013. évben 86 500 Ft érkezett egyszámlánkra az SzJA 1%-os felajánlásból. A befolyt összeg 10-10 %-át, hagyományosan a Diákotthonnak és a Vöröskereszt helyi szervezetének adtuk át, illetve a Hírmondó kiadására és egyesületünk működésére fordítottuk. Köszönjük támogatóink segítségét.

Jöjjen közénk, nem bánja meg!

Több mint fél évtizede működik Baglyasalján az Ezüstenyő Idősek Klubja, a Baglyaskő Idősek Otthona épületében. A klub sokféle lehetőséget biztosít tagjainak: fürdés, mosás, vasalás, újság- és könyvek olvasása, tv és videó-film nézés, zenehallgatás, pihenés, gyógy-masszázs, számítógép használat, internetes eléréssel, stb. A klub tagjai rendszeresen hallgathatnak kulturális és egészségvédő előadásokat, részt vehetnek kézműves foglalkozásokon, kirándulásokon.

Jó minőségű ebéd igényelhető:

260 Ft/adag

További információ és jelentkezés a

(32) 784 -914

telefonszámon, az idősekklubja.baglyas@freemail.hu e-mail címen, vagy személyesen.

Izsó-Domonkos Vanda klubvezető

XX. BAGLYAI NAPOK MÁJUS 5. – JÚNIUS 8.

A Baglyasi Hírmondó újabb száma a SzJA 1%-át felajánlók és Bencze Péter úr támogatásával jelent meg.

BAGLYASI HÍRMONDÓ

Baglyasalja Barátainak Köre
időszakos kiadványa

Szerkeszti: Szilasi András
Felelős kiadó: Báti Jánosné a BBK elnöke

Technikai segítő:

Kupcsulik József, Muflár Ferencné

Postacím:

Baglyasalja Barátainak Köre
3102 Salgótarján, Petőfi út 96.
E-mail: barátikor@baglyasalja.hu

Honlapcím: www.baglyasalja.hu

Nyomtatás: Polár Stúdió

3100 Salgótarján, Rákóczi út 2.

ISSN 2061-6228